

**RADA
EVROPSKÉ UNIE**

**Brusel 11. října 2011 (13.10)
(OR. en)**

15250/11

**Interinstitucionální spis:
2011/0274 (COD)**

**FC 40
REGIO 86
CADREFIN 90
CODEC 1635**

NÁVRH

Odesílatel:	Evropská komise
Ze dne:	10. října 2011
Č. dok. Komise:	KOM(2011) 612 v konečném znění
Předmět:	Návrh NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY o Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1084/2006

Delegace naleznou v příloze návrh Komise podaný s průvodním dopisem Jordiho AYETA PUIGARNAUA, ředitele, pro Uweho CORSEPIUSE, generálního tajemníka Rady Evropské unie.

Příloha: KOM(2011) 612 v konečném znění

EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 6.10.2011
KOM(2011) 612 v konečném znění

2011/0274 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1084/2006

{SEC(2011)1138 final}

{SEC(2011)1139 final}

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

Dne 29. června 2011 přijala Komise návrh příštího víceletého finančního rámce na období 2014–2020: rozpočtu na realizaci strategie Evropa 2020. Komise ve svém návrhu rozhodla, že politika soudržnosti by měla zůstat základním prvkem příštího finančního balíčku, a zdůraznila její klíčovou úlohu při realizaci strategie Evropa 2020.

Komise proto navrhla řadu významných změn ve způsobu, jakým je politika soudržnosti navrhována a prováděna. K hlavním charakteristickým znakům návrhu patří soustředění finančních zdrojů na menší počet priorit lépe propojených se strategií Evropa 2020, zaměření se na výsledky, sledování pokroku při naplňování dohodnutých cílů, širší použití podmíněnosti a zjednodušení realizace.

Toto nařízení stanoví ustanovení o Fondu soudržnosti a zrušuje nařízení (ES) č. 1084/2006. Vychází z práce provedené od zveřejnění čtvrté zprávy o soudržnosti v květnu 2007, která načrtla hlavní výzvy, jimž budou čelit regiony v příštích desetiletích, a zahájila diskusi o budoucnosti politiky soudržnosti. Dne 9. listopadu 2010 přijala Komise pátou zprávu o soudržnosti, která poskytla analýzu sociálního a hospodářského vývoje a nastínila hlavní směry budoucí politiky soudržnosti.

Politika soudržnosti je důležitým výrazem solidarity s chudšími a nejslabšími regiony EU – je však také víc než jen to. Jedním z největších úspěchů EU je její schopnost zvyšovat životní úroveň všech jejích občanů. To se jí daří nejen díky tomu, že pomáhá chudším členským státům a regionům v rozvoji a růstu, ale také prostřednictvím úlohy, kterou sehraává v rámci integrace jednotného trhu; díky své velikosti se tento trh otvírá všem oblastem v EU, bohatým i chudým, velkým i malým, a přispívá v nich k úsporám z rozsahu. Hodnocení Komise týkající se minulých výdajů prokázalo, že existuje mnoho příkladů přidané hodnoty a investic do růstu a tvorby pracovních míst, které by se neuskutečnily bez podpory z rozpočtu EU. Výsledky však rovněž ukazují určitou rozptýlenost a nedostatek priorit. V době, kdy jsou veřejné prostředky omezené a kdy jsou více než kdy jindy zapotřebí investice podporující růst, se Komise rozhodla navrhnout důležité změny politiky soudržnosti.

Fond soudržnosti pomáhá členským státům, jejichž HNP na obyvatele je nižší než 90 % průměru EU-27, při investování do dopravní sítě TEN-T a životního prostředí. Část rozpočtu Fondu soudržnosti (10 miliard EUR) bude vyčleněna na financování hlavních dopravních sítí v rámci nástroje pro propojení Evropy. Fond soudržnosti může rovněž podporovat projekty související s energetikou, pokud představují jasný přínos pro životní prostředí, například podporu energetické účinnosti a využívání obnovitelných zdrojů energie.

2. VÝSLEDKY KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

2.1 Konzultace a odborná stanoviska

Při vypracování návrhů byly zohledněny výsledky veřejné konzultace k páté zprávě o pokroku v oblasti hospodářské a sociální soudržnosti, přezkum rozpočtu EU¹, návrh víceletého finančního rámce², pátá zpráva o soudržnosti³ a konzultace po přijetí této zprávy.

Veřejná konzultace k závěrům páté zprávy o soudržnosti se konala od 12. listopadu 2010 do 31. ledna 2011. Bylo obdrženo celkem 444 příspěvků. Mezi respondenty byli členské státy, regionální a místní orgány, sociální partneři, evropské zájmové organizace, nevládní organizace, občané a další zúčastněné strany. V rámci veřejné konzultace byla položena řada otázek o budoucnosti politiky soudržnosti. Shrnutí výsledků bylo zveřejněno dne 13. května 2011⁴.

Od 4. května 2010 do 15. září 2010 se konala konzultace také k budoucí politice týkající se transevropské dopravní sítě. Většina zúčastněných stran, zejména na úrovni členských států a na regionální úrovni, podporuje lepší koordinaci mezi jednotlivými finančními nástroji, kterými se financuje TEN-T na úrovni EU, jmenovitě politikou soudržnosti, financováním výzkumu a inovací, programem TEN-T a intervencemi EIB.

Jako podklad byly rovněž využity výsledky následných hodnocení programů na období 2000–2006 a celá řada studií a odborných stanovisek. Odborná stanoviska byla rovněž poskytnuta prostřednictvím skupiny na vysoké úrovni pro budoucí koncepci politiky soudržnosti, složené z odborníků z vnitrostátních správních orgánů, jež se zúčastnili deseti zasedání skupiny v období 2009 až 2011.

2.2 Posouzení dopadů

Varianty byly posouzeny zejména v souvislosti s příspěvkem Fondu soudržnosti na investice do základní infrastruktury v oblasti dopravy a životního prostředí. Účelem Fondu soudržnosti je podporovat projekty v oblasti transevropské dopravní sítě v souladu s články 171 a 177 Smlouvy o fungování Evropské unie.

Byly posouzeny různé způsoby, jak podmínit financování řádným makrofiskálním rámcem, včetně současného stavu, slabé podmíněnosti *ex post*, která nebyla nikdy použita, posílené podmíněnosti *ex post* a podmíněnosti *ex ante*, která by vyžadovala splnění předběžných podmínek před přijetím programů.

Rozvinutí stávajícího systému nejlépe splňuje kritéria vlastnictví, transparentnosti a předvídatelnosti a zároveň zajišťuje, že účinnost investic podporujících růst nebude ohrožována prováděním nezdravých fiskálních politik. Takový postup předpokládá pozastavení části nebo všech závazků v případě opakovaného porušení a umožňuje určitou pružnost, avšak omezuje se na mimořádné hospodářské okolnosti. Rovněž zajišťuje plný soulad mezi ustanoveními o makrofiskální podmíněnosti Fondu soudržnosti / strukturálních fondů a novými pravidly rozpočtového dohledu v rámci Paktu o stabilitě a růstu.

¹ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů a parlamentům členských států: Přezkum rozpočtu EU, KOM(2010) 700 v konečném znění, 19.10.2010.

² Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: Rozpočet – Evropa 2020, KOM(2011) 500 v konečném znění, 29.6.2011.

³ Pátá zpráva o hospodářské, sociální a územní soudržnosti, listopad 2010.

⁴ Pracovní dokument útvarů Komise: Výsledky veřejné konzultace k závěrům páté zprávy o hospodářské, sociální a územní soudržnosti, SEK(2011) 590 v konečném znění, 13.5.2011.

3. PRÁVNÍ STRÁNKA NÁVRHU

Evropská regionální politika hraje důležitou roli při mobilizaci místních aktiv a zaměřením na rozvoj vnitřního potenciálu.

Článek 174 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“) požaduje, aby Evropská unie posilovala hospodářskou, sociální a územní soudržnost a podporovala harmonický vývoj snižováním rozdílů mezi úrovní rozvoje různých regionů a podporováním rozvoje v nejvíce znevýhodněných regionech.

SFEU stanoví, že Fond soudržnosti je zřízen s cílem přispívat na projekty ve sféře životního prostředí a transevropských sítí v oblasti dopravní infrastruktury. Článek 192 SFEU rovněž obsahuje ustanovení o použití Fondu soudržnosti pro životní prostředí v případech, kdy nelze uplatnit zásadu „znečišťovatel platí“, jelikož náklady jsou pro orgány členského státu neúměrné. Protokol č. 28 ke SFEU stanoví, že Fond soudržnosti bude poskytovat podporu projektům v členských státech, jejichž HNP na hlavu je nižší, než je 90 % průměru dosahovaného v Unii.

Načasování přezkumu financování EU na podporu soudržnosti je spojeno s návrhem nového víceletého finančního rámce, jak je uvedeno v pracovním programu Komise.

Jak revize rozpočtu EU zdůraznila: „... by se měl rozpočet EU využívat k financování veřejných statků EU a opatření, které členské státy a regiony nemohou financovat samy, a u nichž dokáže EU zajistit lepší výsledky⁵“. Návrh právního předpisu bude respektovat zásadu subsidiarity, jelikož úloha EFRR je stanovena ve Smlouvě a politika se provádí v souladu se zásadou sdíleného řízení a respektování institucionálních pravomocí členských států a regionů.

Právní nástroj a druh opatření (tj. financování) jsou vymezeny v SFEU, která poskytuje právní základ pro Fond soudržnosti a stanoví, že úloha, přednostní cíle a organizace fondu se vymezí formou nařízení.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Návrh Komise na víceletý finanční rámec zahrnuje návrh ve výši 376 miliard EUR na období 2014–2020.

Navrhovaný rozpočet na období 2014–2020	mld. EUR
Konvergenční regiony	162,6
Přechodné regiony	39
Konkurenceschopné regiony	53,1
Územní spolupráce	11,7
Fond soudržnosti	68,7
Zvláštní přiděly pro nejvzdálenější a řídce osídlené regiony	0,926
Nástroj pro propojení Evropy v oblasti dopravy, energetiky a IKT	40 miliard EUR (plus 10 miliard EUR vyčleněných uvnitř Fondu soudržnosti)

⁵ KOM(2010) 700 v konečném znění, 19.10.2010.

**Všechny číselné údaje jsou ve stálých cenách roku 2011.*

5. SHRUTÍ OBSAHU NAVRHOVANÉHO NAŘÍZENÍ

Navrhované nařízení určuje rozsah intervence z Fondu soudržnosti. Zahrnuje článek o rozsahu podpory, který vymezuje obecné oblasti intervence v oblasti dopravy a životního prostředí. Rozsah intervence je rovněž vymezen pomocí negativního seznamu činností, které nejsou způsobilé pro podporu, a seznamem investičních priorit.

Ve sféře životního prostředí bude Fond soudržnosti podporovat investice do přizpůsobení se změně klimatu a prevence rizik, investice v oblasti vodního hospodářství a odpadového hospodářství a do městského prostředí. V souladu s návrhy Komise na víceletý finanční rámec jsou investice týkající se energie rovněž způsobilé pro podporu, pokud jsou pozitivní pro životní prostředí. Proto jsou také podporovány investice do energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie.

Ve oblasti dopravy přispěje Fond soudržnosti na investice do transevropské dopravní sítě, jakož i nízkouhlíkových dopravních systémů a městské dopravy.

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1084/2006

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 177 druhý pododstavec této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru⁶,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů⁷,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Článek 174 Smlouvy stanoví, že Unie by měla rozvíjet a prosazovat svou činnost vedoucí k posilování hospodářské, sociální a územní soudržnosti. Fond soudržnosti by proto měl poskytovat finanční příspěvky na projekty ve sféře životního prostředí a na transevropské sítě v oblasti dopravní infrastruktury.
- (2) Nařízení (EU) č. [...] /2012 ze dne [...] o společných ustanoveních ohledně Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu, Fondu soudržnosti, Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a Evropského námořního a rybářského fondu, jichž se týká společný strategický rámec, o obecných ustanoveních ohledně Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1083/2006⁸ [nařízení o společných ustanoveních] stanoví nový rámec pro činnost strukturálních fondů a Fondu soudržnosti. Je nezbytné upřesnit cíle Fondu soudržnosti ve vztahu k tomuto novému rámci pro jeho činnost a ve vztahu k jeho účelu, který byl určen ve Smlouvě.
- (3) Unie může prostřednictvím Fondu soudržnosti přispívat na opatření k sledování cílů Unie v oblasti životního prostředí podle článků 11 a 191 Smlouvy.

⁶ Úř. věst C. , , s. .

⁷ Úř. věst C. , , s. .

⁸ Úř. věst. L , , s. .

- (4) Projekty v oblasti transevropské dopravní sítě financované Fondem soudržnosti mají respektovat hlavní směry přijaté rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady č. 661/2010/EU ze dne 7. července 2010 o hlavních směrech Unie pro rozvoj transevropské dopravní sítě⁹. Za účelem soustředění úsilí by měla být dána přednost projektům společného zájmu vymezeným v uvedeném rozhodnutí.
- (5) Měla by být stanovena specifická ustanovení týkající se druhu činností, které mohou být podporovány Fondem soudržnosti v rámci tematických cílů vymezených v nařízení č. (EU) [...]/2012 [nařízení o společných ustanoveních]. Současně by měly být vymezeny a vyjasněny výdaje mimo oblast působnosti Fondu soudržnosti, včetně výdajů na snižování emisí skleníkových plynů v zařízeních, na něž se vztahuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství a o změně směrnice Rady 96/61/ES¹⁰.
- (6) Aby bylo možné řešit specifické potřeby Fondu soudržnosti, a v souladu se strategií Evropa 2020, podle které by politika soudržnosti měla podporovat potřebu dosáhnout inteligentního a udržitelného růstu podporujícího začlenění¹¹, je nutné stanovit investiční priority v rámci tematických cílů stanovených v nařízení (EU) č. [...]/2012 [nařízení o společných ustanoveních].
- (7) Měl by být stanoven společný soubor ukazatelů pro posouzení pokroku při provádění programů, dříve než členské státy vypracují návrhy svých operačních programů. Tyto ukazatele by měly být doplněny ukazateli specifickými pro jednotlivé programy.
- (8) Toto nařízení nahrazuje nařízení Rady (ES) č. 1084/2006 ze dne 11. července 2006 o Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1164/94¹². V zájmu jasnosti je proto třeba zrušit nařízení (ES) č. 1084/2006,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Předmět

Toto nařízení stanoví úlohu Fondu soudržnosti a rozsah jeho podpory s ohledem na cíl „Investice pro růst a zaměstnanost“ uvedený v článku 81 nařízení (EU) č. [...]/2012 [nařízení o společných ustanoveních].

Článek 2

Rozsah podpory z Fondu soudržnosti

1. Fond soudržnosti zároveň se zajištěním odpovídající rovnováhy a s přihlédnutím ke specifickým potřebám každého členského státu z hlediska investic a infrastruktury podporuje:

⁹ Úř. věst. L 204, 5.8.2010, s. 1.

¹⁰ Úř. věst. L 275, 25.10.2003, s. 32.

¹¹ Sdělení Komise: Evropa 2020 – Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění, KOM(2010) 2020 v konečném znění, 3.3.2010.

¹² Úř. věst. L 210, 31.7.2006, s. 79.

- a) investice do životního prostředí včetně oblastí souvisejících s udržitelným rozvojem a energetikou, které představují přínos pro životní prostředí;
- b) transevropské sítě v oblasti dopravní infrastruktury v souladu s hlavními směry přijatými rozhodnutím č. 661/2010/EU;
- c) technickou pomoc.

2. Fond soudržnosti nepodporuje:

- a) vyřazování jaderných elektráren z provozu;
- b) snižování emisí skleníkových plynů v zařízeních, na něž se vztahuje směrnice 2003/87/ES;
- c) bytovou výstavbu.

Článek 3 **Investiční priority**

V souladu s článkem 16 nařízení (EU) č. [...] /2012 [nařízení o společných ustanoveních] podporuje Fond soudržnosti následující investiční priority v rámci tematických cílů stanovených v článku 9 nařízení (EU) č. [...] /2012 [nařízení o společných ustanoveních]:

- (a) podporování přechodu na nízkouhlíkové hospodářství ve všech odvětvích:
 - i) podporou výroby a distribuce energie z obnovitelných zdrojů;
 - ii) podporou energetické účinnosti a využívání energie z obnovitelných zdrojů v malých a středních podnicích;
 - iii) podporou energetické účinnosti a využívání energie z obnovitelných zdrojů ve veřejných infrastrukturách;
 - iv) rozvojem inteligentních distribučních soustav na hladině nízkého napětí;
 - v) podporou nízkouhlíkových strategií pro městské oblasti;
- (b) podporování přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik:
 - i) podporou specializovaných investic na přizpůsobení se změně klimatu;
 - ii) podporou investic zaměřených na řešení specifických rizik, zajištěním odolnosti vůči katastrofám a vývojem systémů pro zvládání katastrof;
- (c) ochranu životního prostředí a podporování účinného využívání zdrojů:
 - i) řešením významných potřeb investic v odpadovém hospodářství s cílem splnit požadavky *acquis* Unie v oblasti životního prostředí;
 - ii) řešením významných potřeb investic ve vodním hospodářství s cílem splnit požadavky *acquis* Unie v oblasti životního prostředí;

- iii) ochranou a obnovou biologické rozmanitosti, např. prostřednictvím ekologických infrastruktur;
 - iv) zlepšováním městského prostředí, včetně regenerace dříve zastavěných území (brownfields) a snížení znečištění ovzduší;
- (d) podporování udržitelné dopravy a odstraňování překážek v klíčových síťových infrastrukturách:
- i) podporou multimodálního jednotného evropského dopravního prostoru prostřednictvím investic do transevropské dopravní sítě;
 - ii) rozvojem nízkouhlíkových dopravních systémů šetrnějších k životnímu prostředí včetně podpory udržitelné městské mobility;
 - iii) rozvojem komplexních, vysoce kvalitních a interoperabilních železničních systémů;
- (e) zlepšování institucionální kapacity a účinné veřejné správy posilováním institucionální kapacity a účinné veřejné správy a veřejných služeb souvisejících s prováděním Fondu soudržnosti.

Článek 4 **Ukazatele**

1. Společné ukazatele stanovené v příloze tohoto nařízení se použijí podle potřeby a v souladu s čl. 24 odst. 3 nařízení (EU) č. [...] /2012 [nařízení o společných ustanoveních]. Pro společné ukazatele se stanoví výchozí hodnota na nule a kumulativní cílové hodnoty se stanoví pro rok 2022.
2. Pro ukazatele výstupů specifické pro jednotlivé programy se stanoví výchozí hodnota na nule a kumulativní cílové hodnoty se stanoví pro rok 2022.
3. Pro ukazatele výsledků specifické pro jednotlivé programy se stanoví výchozí hodnoty na základě posledních dostupných údajů a cílové hodnoty se stanoví pro rok 2022, mohou však být vyjádřeny kvantitativně nebo kvalitativně.

Článek 5 **Přechodná ustanovení**

1. Tímto nařízením není dotčeno pokračování nebo změna, včetně úplného nebo částečného zrušení, pomoci schválené Komisí na základě nařízení (ES) č. 1084/2006 či jiných právních předpisů vztahujících se na uvedenou pomoc dne 31. prosince 2013, které se tudíž na uvedenou pomoc nebo dotčené projekty následně vztahuje až do jejich ukončení.
2. Žádosti o pomoc podané podle nařízení (ES) č. 1084/2006 zůstávají v platnosti.

Článek 6 **Zrušení**

Nařízení (ES) č. 1084/2006 se zrušuje.

Odkazy na zrušené nařízení se považují za odkazy na toto nařízení.

Článek 7 **Přezkum**

Evropský parlament a Rada přezkoumají toto nařízení nejpozději do 31. prosince 2022 v souladu s článkem 177 Smlouvy.

Článek 8 **Vstup v platnost**

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne [...].

Za Evropský parlament
předseda / předsedkyně

Za Radu
předseda / předsedkyně

PŘÍLOHA

Seznam společných ukazatelů pro Fond soudržnosti

	JEDNOTKA	NÁZEV
Životní prostředí		
Pevný odpad	tuny	Zvýšení kapacity pro recyklaci odpadů
Zásobování vodou	osoby	Počet obyvatel nově připojených na zlepšené zásobování vodou
	m ³	Odhadované snížení úniku vody z vodovodních sítí
Čištění odpadních vod	ekvivalentní obyvatelé	Počet obyvatel nově připojených na zlepšené čištění odpadních vod
Předcházení rizikům a řízení rizik	osoby	Počet obyvatel chráněných opatřeními proti povodním
	osoby	Počet obyvatel chráněných opatřeními proti lesním požárům a dalšími ochrannými opatřeními
Rekultivace území	hektary	Celková plocha rekultivovaného území
Zakrytí půdy	hektary	Změny v ploše zakryté půdy v důsledku rozvoje
Příroda a biologická rozmanitost	hektary	Rozloha stanovišť v lepším stavu z hlediska ochrany
Energie a změna klimatu		
Obnovitelné zdroje energie	MW	Nová kapacita výroby energie z obnovitelných zdrojů
Energetická účinnost	domácnosti	Počet domácností s lépe klasifikovanou spotřebou energie
	kWh/rok	Pokles spotřeby energie z primárních energetických zdrojů
	odběratelé	Počet nových odběratelů napojených na inteligentní síť

Snížení emisí skleníkových plynů	tuny ekv. CO ₂	Odhadovaný pokles skleníkových plynů v ekvivalentu CO ₂
Doprava		
Železnice	km	Celková délka nové železniční tratě
	km	Celková délka rekonstruované nebo modernizované železniční tratě
Silnice	km	Celková délka nově vybudovaných silnic
	km	Celková délka rekonstruovaných nebo modernizovaných silnic
Městská doprava	jízdy cestujících	Nárůst počtu jízd cestujících používajících podporované městské dopravní služby
Vnitrozemské vodní cesty	tunokilometry	Zvýšení objemu nákladu přepravovaného po zdokonalených vnitrozemských vodních cestách